راز قدرت گرفتن واحد پول روسیه در اوج تحریم‌های غرب چیست؟

انتقام روبل از دلار

شروین طاهری
روزنامه‌نگار

روبل روسیه به قدرتمندترین واحد پول جهان در سال ۲۰۲۲ تبدیل شـده اسـت؛ آن هم به رغم گسترده‌ترین تحریم‌ها علیه یک دولت در تاریخ روابط بین‌الملل. به گزارش شبکه آمریکایی سی‌بی‌اس، روبل از نخستین ماه سال جاری میلادی (ژانویه) طی کمتر از ۶ ماه، ۴۰ درصد در مقابل دلار آمریکا جهش داشته است. قدرتنمایی روبل زمانی بیشتر به چشم می‌آید که بدانیم ۴ ماه پیش بر اثر شوک ناشی از این تحریم‌ها، پول ملی روسیه موقتا سقوطی آزاد را تجربه کرد و به پایین‌ترین نرخ تاریخی برابری در مقابل هر دلار، یعنی ۱۳۹ واحد رسید ولی خیلی زود با اعمال سیاست‌های ضدتحریمی توسـط مسکو، خود را بازیافته و ظرف ۲ ماه رکورد بیشترین ارزش برابری ۵ سال گذشته در مقابل دلار و یورو را برجا گذاشت. «میخائیل میشوستین» نخست‌وزیر روسیه این روند را دلارزدایی اقتصاد این کشور خوانده است.

همان زمان (۱۲ مه) بود که بلومبرگ، پرمخاطب‌ترین شـبکه خبری اقتصادی جهان و آمریکا، روبل را که ارزش برابری‌اش در مقابل هر دلار به ۶۳ واحد رسیده بود، صاحب بهترین عملکرد در میان ارزهای ملی در ماه‌های نخسـت سـال ۲۰۲۲ معرفی کرد. روبل اما در آنجا متوقف نشـد و هر چقدر تحریم‌های ضد روسی سنگین‌تر شد، ارزش ارز روسـی بیشتر شد تا جایی که این هفته ارزش برابری‌اش در مقابل دلار رکورد ۷ ساله را هم پشت سر گذاشت و به نزدیک ۵۲ واحد رسید، در حالی که پیش‌بینی می‌شود با همیـن روند تا اواخر ماه ژوئن (آخر هفته) این نرخ به ۵۰ واحد (هر دلار ۵۰ روبل) برسد. با این حال نباید فراموش کرد این یک مرز تاریخی برای روبل است، چرا که سقوط تدریجی روبل از پاییز سال ۲۰۱۳ آغاز شده بود (هر دلار ۳۱٫۵ روبـل) زمانی کـه بهای جهانی نفـت و گاز یعنی مهم‌ترین صادرات روسـیه بشدت افت کرد. این بر خلاف روایت رسانه‌های شرکتی غربی است که آغاز سقوط روبل را از دومین ماه سال ۲۰۱۴(فوریه) برمی‌شمارند (هر دلار معادل ۳۵ روبل)؛ یعنی متعاقب نخستین موج تحریم‌های آتلانتیکی علیه روسیه به خاطر انضمام کریمه توسط پوتین. اتفاقـا پوتین که دوباره به عنوان رئیس‌جمهور به کرملین بازگشـته بود، موفق شد با سیاسـت‌های انقباضی در این جنگ اقتصادی به مدت تقریبا ۶ ماه جلوی کاهش ارزش روبل را بگیرد اما تقابل هژمونیک شرق و غرب خواه ناخواه آغاز شـده بود و اقتصاد خـاص و تلفیقی دولتی- لیبرالی روسی دیگر جوابگوی جنگ اقتصادی به راه افتاده توسط آمریکا نبود. واشنگتن اگر انضمام کریمه را می‌پذیرفت هم هرگز نمی‌توانسـت ورود روسیه به کارزار شام علیه جنگ تروریستی نیابتی غرب و تشکیل یک ائتلاف راهبردی جدید با ایران و چین را بپذیرد؛ جنگی سرنوشت‌ساز که پیروزی اتحاد شـرقی در آن سـوگیری تحولات هژمونیک در کره خاکی را علیه غرب تغییر می‌داد.

البته امروز با نگاهی به عقب متوجه افول هژمونی غربی طی ۸ سال گذشته می‌شویم اما آن روزها به خطر انداختن اقتصاد برای به دسـت آوردن مجدد جایگاهی در خور در نظام بین‌المللی یک ریسک بزرگ بود. این پرسش که چرا رهبران روسیه جدید آن زمان به ماه عسل شیرین خود در دامان نظام لیبرال غربی خاتمه دادند و شمشیر ولادیمیر را بار دیگر از پستو در آوردند، به شکلی بسیار جدی‌تر، اسفند پارسال نیز هنگام لشکرکشی روسیه به اوکراین به ذهن ما خطور کرد. نسل سرخورده دوره فروپاشی، هیچ‌گاه تحقیر روسـیه توسط غرب در این ۳ دهه را فراموش نمی‌کنند و حتی ثبات تقریبا یک دهه‌ای اقتصادشان روی کانال دلار ۳۰ روبلی مانع از این نمی‌شد به دوران جوانی‌شان نیندیشند که شـوروی اقتداری واقعی در مقابل آمریکا داشت و اروپا اصلا در مقابل‌شان به حساب نمی‌آمد؛ دورانی که حتی در بدترین روزهایش از جمله لحظه اعلام برچیده شدن اتحاد جماهیر شـوروی، هر روبل معادل یـک و نیم دلار ارزش داشت و نسلی که مزه داشتن آن روبل قوی در جیب خود را چشیده بودند، به روبلی که تنها ۳ سنت بیارزد هم راضی نمی‌شدند. حال آیا آنچه امروز به انتقام روبل از دلار انجامیده را می‌تـوان نمادی از ایده‌آل‌هـای پوتین و همراهانش در کرملین دانست؟ آنها به فکر انتقامی بزرگ از غرب هستند؟

■ ضدحمله به نظام مالی بین‌المللی

ضد حمله روبل به دلار در شـرایطی اتفاق افتاده که از سومین ماه سـال ۲۰۲۲ (مارس) غرب به رهبری آمریکا در یـک تحریم همه‌جانبه به بهانه جنگ اوکراین، نه تنها صادرات روسـیه را کـه عمدتا نفت و گاز و محصولات پتروشـیمی است به ارزش بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار تحریم کرده، بلکه با حذف این کشور از شبکه بین‌المللی تراکنش‌هـای بین بانکی، تا جای ممکن جلوی رسـیدن دلار و یورو به دسـت روس‌ها را گرفته است. علاوه بر این اغلب منابع ارزی روسـیه در خارج که غربی‌ها به آن دسترسـی داشـته‌اند بلوکه یا مصادره شده است. مسکو حتی از سازمان تجارت جهانی هم بیرون آمده است.

واقعیت این است که با وصل کردن لنگر روبل بـه طلا، روس‌ها از پیش از همه‌گیری کرونا منتظر یک رکود جهانی دیگر بودند تا با تلاطم ارزش دلار، جایـگاه روبـل را اسـتحکام بخشـند که جنـگ اوکراین همان فرصت طلایی بود

از نگاه کارشناسان اقتصاد کلاسیک، هـر یک از این عوامـل می‌تواند باعث انزوای یک کشور از اقتصاد جهانی شود و سقوط پول ملی و اقتصاد آن را در پی داشته باشد اما نه تنها چنین اتفاقی نیفتاده، بلکه عکس آن رخ داده اسـت. به عبارت دیگر تحریمی‌ترین کشور تاریخ در فاصلـه‌ای کوتاه ارتباط خود با جهان غیرغربی را قوت بخشیده، ارزش صادراتش بیشتر از قبل شده، پول ملی‌اش ۴۰ درصد قوی‌تر شده و بدین ترتیب جلوی تورم و رکود در اقتصاد داخلی را گرفته است. شگفت‌انگیزتر اینکه روسیه با اهرم قرار دادن مزیت‌های ژیوپلیتیک و اقتصادی خاص خود، به غرب ضدحمله اقتصادی هم زده است، بدین ترتیب که با دریغ کردن از صادرات همان ذخایر انرژی و غلات که غرب تحریم‌شان کرده، در عوض در حال صادر کردن رکود تورمی به بازارهای جهانی اسـت که بویژه آمریکا و اروپا را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

یکـی از بزرگ‌ترین نظریه‌پـردازان آمریکایی در زمینه اقتصـاد کلان بین‌المللی به شکسـت نظام مالی غربی در برابر روسیه تا اینجای کار اعتراف می‌کند. پروفسور «جفری فرانکل» استاد دانشگاه هاروارد می‌گوید: «این یک وضعیت غیرعادی است. به طور معمول، کشوری که با تحریم‌های بین‌المللی و درگیری نظامی بزرگ مواجه می‌شود، شاهد فرار سـرمایه‌گذاران و خروج مداوم سرمایه است که باعث کاهش ارزش پول آن می‌شود اما اقدامات غیرعادی تهاجمی روسـیه برای جلوگیری از خروج پول از کشور، در ترکیب با افزایش چشمگیر قیمت سوخت‌های فسیلی، برای ایجاد تقاضا برای روبل و افزایش ارزش آن کار می‌کند».

بلومبرگ اواخر ماه میلادی گذشته با شگفتی خبر داد مبادله تجاری میان‌ارزی بین روسیه و چین طی ۳ ماه آغاز تحریم‌ها علیه مسکو ۱۰۶۷ درصد رشد داشته است. تبادل روبلـی یوآنی در این مدت معـادل ۴ میلیارد دلار آمریکا بوده اسـت. این در حالی اسـت که افزایش معامله یوآنی بین مسـکو و پکن ۱۲ برابـر دوران قبل از جنگ اوکراین بوده است. معاملات پایاپای ارزی روبل با روپیه هند، رئال برزیل و ارزهای عربی نیز در این مدت رشـد قابل توجهی نشان می‌دهد.

با همه اینها مسـکو بر آن اسـت در این جنگ جهانی اقتصـادی با غربی‌ها مقابله به مثل کند و از روبل قوی به عنوان یک ابزار برای اعمال فشار سیاسی و باج‌خواهی متقابل اقتصادی استفاده کند.

به همین دلیل محور سیاسـت دلارزدایی مسکو، روبل قدرتمند باقی می‌ماند. روسیه در زمینه کمیت و کیفیت انرژی (نفت و گاز) دسـت برتر را در اوراسـیا دارد و چه اروپایی‌ها و چه اقتصادهای خیزان شـرق و جنوب آسیا، واردکننـده بخش معتنابهی از ایـن ذخایر باقی خواهند ماند. غلات، دانه‌های روغنی، محصولات پتروشیمی مثل کودهای کشاورزی، کانی‌های ارزشمند مثل طلا و پلاتین و الماس و البته تسلیحات و لجستیک از دیگر مزیت‌های اقتصادی روسـیه هسـتند که غرب نمی‌توانـد آنها را به چالش بکشد. روس‌ها از این مزیت‌ها پشتوانه‌ای برای روبل قدرتمند ساخته‌اند. مثلا آن دسته از کشورهای اروپایی که در ماه‌های پس از آغاز جنگ اوکراین نپذیرفتند مبلغ گاز صادراتی روسـیه را به روبل بپردازند، با قطع گاز و بحران انرژی و طبیعتا بحران اقتصادی مواجه شـده‌اند و دیر یا زود مجبورنـد روبل بپردازند. با این روند ارزش معاملاتی روبل در بازارهای جهانی نسـبت به قبل از جنگ ارزشی مضاعـف پیدا خواهد کرد که این شکسـت دیگری برای آمریـکا، بریتانیا و اتحادیـه اروپایی خواهد بود. در نتیجه این شکسـت، مسـکو یک گام جلوتر آمده اسـت. تا یک ماه پیش موضع دولت روسـیه درباره تسـویه بدهی‌های خارجی‌اش بر اساس سپرده‌هایش در اوراق قرضه، این بود که با وجود تحریم‌های ارزی تلاش می‌کند این تعهدهای مالـی را عمدتا به دلار و یورو پرداخـت کند. حالا با اوج گرفتـن روزافزون ارزش روبل معادلات فرق کرده اسـت. مسکو همان طرف‌های اروپایی را که مجبورند پول گاز و نفت وارداتی از روسیه را به روبل بدهند، رفته‌رفته مجبور می‌کند بدهی‌های متقابل روسی را به روبل دریافت کنند.

پنجشنبه گذشته وزارت دارایی روسیه اعلام کرد با ارسال ۱۲٫۵۱ میلیارد روبل معـادل ۲۳۴٫۵ میلیون دلار، کوپن پرداختی به سپرده‌گذاری ملی تسویه حساب (NSD) در موضوع اوراق قرضه یورویی دلاری را به طور کامل تسویه کرده است. این نخستین پرداختی بود که تحت مکانیسم جدید انجام می‌شود که تراکنش‌های بین‌المللی را به روبل امکان‌پذیر می‌کند.

به گفته این وزارتخانه، پرداخت‌ها مربوط به اوراق قرضه یورو در سررسید سال‌های ۲۰۲۷ و ۲۰۴۷ بوده است.

ماه خرداد، بانک مرکزی روسـیه نرخ کلیدی بهره خود را از ۲۰ درصد در شرایط اضطراری تحریمی به سطح قبل از بحـران اقتصادی یعنی ۹٫۵ درصـد کاهش داد و اعلام کرد که ریسک‌های تورمی برای کشور نیز کاهش می‌یابد.

روبل قوی دسـت‌کم در کوتاه‌مدت، تورم داخلی ناشی از شـرایط تحریم و همچنین افزایش نرخ جهانی کالاهای اساسی را کنترل می‌کند اما در درازمدت مشکلات خاص خود را به همراه خواهد آورد.

به گفته دنیس دوماشچنکو، تحلیلگر اقتصادی روزنامه آربی‌سی، ترکیب یک روبل قوی و قیمت‌های بالای نفت، بـه طور موقـت تورم را رام می‌کند، بـا این حال می‌تواند قیمت‌های مصرف‌کنندگان داخلی را در آینده تسریع بخشد. او هشـدار می‌دهد که تسـلط بر درآمدهای بخش انرژی همراه با پول ملی ثابت، ممکن اسـت به اصطلاح بیماری هلندی را تداعی کند. به همین دلیل مقامات مسکو به این فکر هستند که نسبتی میان افزایش ارزش روبل و تنوع و توسعه اقتصادی ایجاد کنند تا تورم داخلی را کنترل کنند.

■ پشتوانه طلایی

رسانه‌های غربی در ابتدا تلاش می‌کردند روی سود ویژه روس‌ها از افزایش قیمت نفت و گاز در نتیجه جنگ اوکراین به عنوان عامل اصلی رشد روبل مانور دهند. مثلا یک سازمان تحقیقاتی فنلاندی گزارش کرد که در ۱۰۰ روز اول جنگ اوکراین، روسیه ۹۸ میلیارد دلار درآمد حاصل از صادرات سوخت فسیلی به دست آورد که حدود ۶۰ میلیارد آن فقط از اتحادیه اروپایی به دست آمده است.

در حقیقت یکی از مهم‌ترین دلایل قوت روبل، پشتوانه طلایی متفاوت آن در مقایسه با دلار، یورو و پوند بود.

همان‌طور که قبلا اشـاره شد، کرملین با آغاز موج اول تحریم‌های غرب در سـال ۲۰۱۴، متوجه خطرات جنگ اقتصـادی شـده و رفته‌رفته خود را بـرای آن آماده کرده بود. در این راسـتا پوتین نیم‌نگاهی هم به شکست سلطه اقتصادی آمریکا با ابزار دلار داشت. طبیعتا روس‌ها به سراغ طلا، خودبایسته‌ترین ارز تاریخ بشر رفتند.

روسـیه از سـال ۲۰۱۵ ذخایر ارزی خود را با تمرکز بر طلا به‌شـدت رشد داد و وابسـتگی به دلار را کاهش داد. تا سـال ۲۰۱۷ این کشـور بیـش از ۱۰۰ میلیارد دلار اوراق قرضـه از خزانـه‌داری آمریکا خریداری کرده بـود اما ظرف ۳ سـال ۹۶ درصـد آن را واگذار و تبدیل به ذخایر طلا کرد. این در حالی اسـت که نسبت بدهی به تولید ناخالص روسیه ۱۸ و آمریکا ۱۳۳ درصد است، یعنی آمریکا نمی‌تواند بدهی‌اش را تسویه کند، بنابراین استحکام روسیه در مقابل تحریم‌ها بالا و وابستگی روسیه به اوراق قرضه بسیار کم است.

واقعیت این اسـت که با وصل کردن لنگر روبل به طلا، روس‌ها از پیش از همه‌گیری کرونا منتظر یک رکود جهانی دیگر بودند تا با تلاطم ارزش دلار، جایگاه روبل را استحکام بخشند که جنگ اوکراین همان فرصت طلایی بود.

■ التماس بانک‌های آمریکایی برای روبل!

توصیه‌های مقامات واشـنگتن، اتحادیه اروپایی و حتی ناتو به دولت اوکراین که باید برای دستیابی به صلح، زمین بدهد - یا به عبارت دیگر تا هر جایی که روس‌ها از خاک‌شان گرفته‌اند را به آنها واگذار کرده و تسلیم شوند- همان اعتراف به شکسـت محترمانه غربی‌ها در مقابل زور است. کار اما به همین جا ختم نمی‌شود، برخلاف آنچه انتظار می‌رفت، این آمریکایی‌ها یعنی خود رهبران تحریم‌های ضدروسی هستند که بیش از سایر متحدان‌شان برای تعامل تجاری مجدد با قطب شرقی به تکاپو افتاده‌اند.

بـه گزارش بلومبرگ بـه نقل از منابـع آگاه در دولت بایدن، هفته گذشته گروهی متشکل از ۱۳ بانک و مدیران دارایی از دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا (OFAC) درخواست کردند تا به طور موقت اجازه دادوسـتد سوآپ‌های نکول و برات اعتباری (CDS) برای اوراق قرضه دولتی روسـیه را بدهد. این معاملات موقتا به روبل روسیه خواهند بود.

این امر به سـرمایه‌گذارانی که روی سفته‌های اعتباری صادره از مسکو شرط می‌بندند، اجازه می‌دهد بدهی خود را پرداخت کنند. پس از اینکه کمیته تعیین مشتقات اعتباری (CDDC) اعلام کرد روسـیه به خاطر تحریم‌های ارزی واشنگتن فرصت پرداخت سـود تنها ۱٫۹ میلیون دلار را برای یک مورد اوراق قرضه دولتی از دسـت داده، پرداخت احتمالی ۱٫۵ میلیارد دلار ریسک‌پذیر شد.

در نتیجه چهارشنبه هفته پیش ولادیمیر پوتین، فرمانی را امضا کرد که یک روش موقت را برای پرداخت بدهی‌های عمومی روسیه با ارز خارجی ایجاد می‌کند. طبق این طرح، تعهدات به روبل پرداخت می‌شود.

با این حال وزارت خزانه‌داری آمریکا همچنان با کمیته تعیین مشـتقات اعتبـاری درگیر اسـت. تصمیم نهایی درباره درخواسـت بانک‌هـای آمریکایی برای کار کردن با روسیه ممکن است پس از پایان اجلاس سران گروه هفت گرفته شود، که این هفته با حضور بایدن در آلمان برگزار می‌شود.

تضعیف مصنوعی روبل، کار غربی‌ها بود

راز قوت گرفتن روبل به رغم بی‌سابقه‌ترین تحریم‌های تاریخ چیست؟

«سرگئی کاپیلوف» محقق ارشد جوان دانشگاه پلخانوف - یکی از مطرح‌ترین مراکز آکادمیک اقتصادی روسیه - سعی می‌کند این معما را حل کند. این اقتصاددان جوان که خود به عنوان مشاور سرمایه‌گذاری در شرکت «بی‌اس‌سی» دستی بر آتش بازار پولی دارد، معتقد است این خود غرب بوده که با پشت پا زدن به تعهداتش درباره سامانه مالی روسیه، به دست خود تابوی حکمرانی‌اش بر روند ارزش‌گذاری این ارز را شکسته است.

کاپیلوف می‌گوید غرب با مسدود کردن دارایی‌های بانک مرکزی فدراسـیون روسیه، به تعهدات خود در قبال این کشور عمل نکرد. این نقض تعهد- درسـت همانند فرهنگ لغو که در سال‌های اخیر سیاست حاکم بر غرب را به چالش کشیده- به معنی آن است که آمریکا و شرکای اروپایی‌اش ادعای خود مبنی بر کنترل قوانین روابط مالی بین‌الملل را فراموش کرده و دست به خودتخریبی اعتبارشان در زمینه نظارت و تنظیم‌گری در این عرصه زده‌اند. در نتیجه غرب در حال از دست دادن کنترل خود بر بازارهای مالی جهانی شامل مبادله بازده کل جهانی، توزیع مجدد ریسک، تضمین حقوق مالکیت و توزیع حق مالکیت است.

این محقق دانشـگاه پلخانوف تاکید می‌کند: «همین قوانین بود کـه نرخ قدیمی ارز روبل و رویکردهای تعییـن ارزش آن در برابر دلار را به وجود آورد. ما به آنها عادت کرده‌ایم اما این قوانین دیگر اعمال نمی‌شود».

به عبارت دیگر تن دادن روسیه پسافروپاشی و محو شده در افسون بازار آزاد و لیبرالیسم به نقش کدخدایی غرب در اقتصاد جهانی باعث شده بود این ابرقدرت سابق و پهناورترین کشور جهان با سرمایه‌ها و ذخایری عظیم، وارد سقوط آزاد اقتصادی شود، تا جایی که روبل، یکی از قدرتمندترین واحدهای پولی جهان که در سال ۱۹۹۱ درست پیش از فروپاشی شوروی ارزشی یک‌ونیم برابر دلار آمریکا داشت، ظرف ۳ دهه تا مرز یک صد و پنجاهم آن هم سقوط کرد.

حال در مقابل چشمان شگفت‌زده مردم دنیا، با بی‌اثر شدن قوانین کنترلی آمریکا و شـرکایش بر سرنوشـت روبل، این واحد پولی ظرف ۳ ماه ۳ برابر در مقابل دلار و یورو باارزش‌تر شده است.

«سـرگئی کاپیلوف» اقتصاددان جـوان روس معتقد اسـت قبل از تحریم‌ها، تضعیف مصنوعی پول روسیه با خروج سرمایه همراه بود. در حالی که سـال ۲۰۲۱، صادرات خالـص (مـازاد صـادرات کالا و خدمات بر واردات) به ۱۲۲ میلیارد دلار رسـید، این درآمدهای ارزی بـرای خرید دارایی‌هـای خارجی استفاده می‌شد

کاپیلـوف در این باره توضیح می‌دهد: «تقویت روبل به این دلیل است که اکنون صرفاً مبتنی بر صادرات و واردات است و ارزش آن با برابری قدرت خرید (PPP) تعیین می‌شود. صندوق بین‌المللی پول (IMF) قدرت خرید واحد پول روسی را در پایان سال ۲۰۲۱ دقیقا ۲۹٫۱۲۷ روبل برابر هر دلار تخمین زده بود. بر اساس شاخص بیگ مک (که توسط نشریه انگلیسی اکونومیست، ارگان کارتل روتشیلدها به وجود آمده) نیز این نرخ به ۲۳٫۲۴ روبل در برابر دلار می‌رسید».

ایـن اقتصاددان به مقایسـه تفاوت رویکرد ارزی مسـکو پس از تحریم‌ها پرداختـه و می‌گوید: «قبل از تحریم‌ها، تضعیف مصنوعی پول روسـیه با خروج سـرمایه همراه بود. بنابراین در سـال ۲۰۲۱، صـادرات خالص (مازاد صـادرات کالا و خدمات بر واردات) به ۱۲۲ میلیارد دلار رسـید. ایـن درآمدهای ارزی بـرای خرید دارایی‌های خارجی استفاده می‌شد».

به گفته کاپیلوف در زمان تحریم‌ها و عدم پرداخت تعهدات مالی غرب به روسـیه، خروج این سـرمایه از کشور غیرممکن شده است. بنابراین ۵۸ میلیارد دلاری که در ۳ ماه اول سال توسط اقتصاد روسیه دریافت شده، باعث فشار بر افزایش ارزش روبل شده است.

جالب اینکه او زمانی این صحبت‌ها را مطرح کرده بود که هر دلار ۶۹ روبل بود و همان زمان پیش‌بینی کرده بود با ادامه روند فعلی در صورت عدم تعدیل در سیاست‌های پولی مسکو - یا عدم بازگشت به سیاسـت مالی غرب‌گرا - روبل ممکن اسـت تا سطح ۴۵ تا ۵۰ روبل در هر دلار آمریکا تقویت شود؛ اتفاقی که حالا در حال وقوع است.